

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

YTTRANDE
2022-12-15

Ärendenummer
NV-09846-22

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över Justitiedepartementets remiss av betänkandet EU:s vapendirektiv – genomförande av 2017 års ändringsdirektiv på miniminivå (SOU 2022:62) (Ju2022/03305)

Sammanfattning

Naturvårdsverket motsätter sig de delar där förslaget innebär ett genomförande av vapendirektivet i Naturvårdsverkets föreskrifter. Vi anser att generella förbud avseende innehav av vissa typer av vapen behöver införas genom bestämmelser i vapenlagen eller vapenförordningen.

Naturvårdsverkets synpunkter berör endast avsnitt 7.2.4, underrubriken innehav för jakt och fällfångade djur. Naturvårdsverket har inga synpunkter på övriga delar av betänkandet.

Naturvårdsverkets ställningstagande och skäl

Naturvårdsverket anser att de förslag som lämnas i avsnitt 7.2.4, underrubriken innehav för jakt och fällfångade djur innebär ett ofullständigt genomförande av direktivet och vi motsätter oss därför ett genomförande i Naturvårdsverket föreskrifter.

Av artikel 9 vapendirektivet följer att medlemsstaterna ska vidta alla lämpliga åtgärder för att förbjuda förvärv och innehav av skjutvapen, väsentliga delar och ammunition i kategori A.

10 a § jaktförordningen anger att vid jakt får endast sådana vapen och andra jaktmedel användas som uppfyller de krav som Naturvårdsverkets föreskriver. Naturvårdsverkets föreskrifter reglerar vilka krav som måste mötas för att ett vapen få användas för ändamålet jakt. Myndighetens bemyndigande är inte utformat så att det ger möjlighet att införa förbud mot innehav av vissa typer av vapen. Av 2 kap. 5 § vapenlagen följer att tillstånd till innehav för skjutning endast får meddelas om vapnet är lämpat för det ändamål som tillståndet ska avse, vilket innebär att Naturvårdsverkets föreskrifter styr tillståndsprövningen för jaktvapen.

Av 3 kap. 3 § vapenförordningen följer att rätt att använda skjutvapen för jakt innefattar, om inte annat anges, rätt att använda vapnet även till övning eller tävling samt till avlivning av djur. Sådan användning ligger utanför det som vi kan reglera med stöd av vårt bemyndigande. Vi konstaterar vidare att vid

avlivning av djur som har fångats med fångstredskap gäller inte bestämmelserna om jaktmedel, vilket framgår av 12 a § jaktförordningen.

Enligt 4 kap. 1 § vapenlagen upphör visserligen ett tillstånd att gälla, om vapnet ändras så att det till funktions- eller verkningsgrad blir ett väsentligt annorlunda vapen. Av kommentaren till bestämmelsen framgår att med väsentligt annorlunda avses att det inte längre föreligger någon identitet mellan vapnet och det ursprungliga tillståndet att inneha vapnet. Det finns exempel i rättspraxis (se Norrköpings tingsrätt den 17 september 2015, mål nr B 891-15) på att montering av en vikbar kolv på ett jaktvapen, inte anses utgöra en sådan ändring av vare sig funktions- eller verkningsgrad att det blivit ett väsentligt annorlunda vapen. En tillståndshavare kan därför införskaffa och montera exempelvis en fällbar kolv på ett jaktvapen för användning vid övningsskytte, och därmed inneha ett sådant vapen, utan att äventyra sitt tillstånd.

Kammarrätten i Sundsvall konstaterar i dom meddelad april 2015 (mål nr 1679-14) att något stöd för att hänsyn ska tas endast till sökandens behov av vapen inom landet inte finns i vapenlagstiftningen. Jaktlagen och sålunda även Naturvårdsverkets föreskrifter gäller jaktens bedrivande inom svenskt territorium. Av detta följer att vapenlagstiftningen inte utesluter att tillstånd till innehav för ändamålet jakt även kan beviljas för jakt i andra länder och att sådant tillstånd kan gälla vapen som inte uppfyller de krav som Naturvårdsverket föreskriver.

Mot bakgrund av det som redogjorts för ovan kan det ifrågasättas om krav i Naturvårdsverkets föreskrifter som utesluter användning av ett vapen i ett visst utförande vid jakt i Sverige kan likställas med ett generellt förbud mot att inneha sådana vapen. Därför behöver generella förbud avseende innehav av vissa typer av vapen införas genom bestämmelser i vapenlagen eller vapenförordningen.

Konsekvenser av genomförandet av direktivet för jägare

Utöver de formella frågorna kring reglering av förbud mot vissa typer av vapen vill vi även lyfta frågan om konsekvenser av förbud för jägare. Centralantända halvautomatiska enhandsvapen med vilka mer än 21 patroner kan avfyras utan omladdning och gevär som går att förkorta¹ till mindre än 60 cm förekommer inte som jaktvapen i Sverige. Ett förbud mot sådana vapen i vapenlagen eller vapenförordningen begränsar därför inte möjligheten att bedriva jakt i Sverige jämfört med idag. En sådan reglering får alltså inga betungande konsekvenser för jägare i Sverige.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören Björn Risinger efter föredragning av avdelningschefen Maria Ohlman. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit handläggaren Hanna Dittrich Söderman.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

¹ på det sätt som anges i vapendirektivet.

Björn Risinger

Maria Ohlman

Kopia till:

ju.L4@regeringskansliet.se

m.registrator@regeringskansliet.se